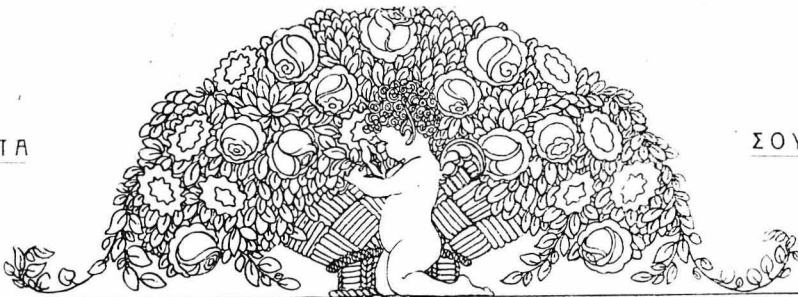

ΞΕΝΑ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ

ΣΟΥΖΥ ΜΑΤΥΣ

Η ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΗ ΠΛΑΝΗ ΤΗΣ

Όταν γύρισε στο σπίτι της, άφοδ συνάδευσε τα παιδιά της στο σταθμό, ή κυρία Φεράν αισθάνθηκε για πρώτη φορά το μεγάλο κενό της ζωής της.

Είχε μείνει χήρα πολύ νέα και είχε άφιερωθή στην ανατροφή των παιδιών της, των δυο της κοριτσιών, της Έλένης και της Μαρκέλλας.

Η Έλένη είχε παντρευτή κ' έζησσε στην άπαρξια. Η μητέρα της λυπήθηκε πού την έχασε και παρηγοριόταν πια με τη δεύτερη κόρη της, την Μαρκέλλα. Η Μαρκέλλα είχε πολύ καλή καρδιά. Μά δεν άργησε να παντρευτή κ' αυτή. Η κ. Φεράν νόμισε πια πώς θα την σκό-

τωνε ή μοναξιά της. "Ηθελε βέβαια ν' άποκαταστήσει τα κορίτσια της με κά πονοθως κ' όλας που της έφρουγαν...

Εύτυχως όμως ή Μαρκέλλα είχε μείνει στο Παρίσι, κοντά στη μητέρα της κ' έτσι βλεπόντουσαν πολύ συχνά κ' ή κ. Φεράν παρηγοριόταν κάπως...

Σε λίγον καιρό, ή πρώτη της κόρη ή Έλένη γέννησε διδυμα κ' αυτό ανάγκασε τη μητέρα της να μείνει άρκετο καιρό μαζί της, στην άπαρξια, για να την περιποιείται. Έπειτα άπόκτησε κ' ή Μαρκέλλα ένα κοριτσάκι. Κ' ή κ. Φεράν, γιαγιά πια, έπλεξε κ' έκεντούσσε άδιάκοπα σκουθους και ποικιμοσμία για τα άγγονάκια της. Η χαρά της ήταν να βγάξη περίπατο την Άρλέτα, το κοριτσάκι της δεύτερης κόρης της, της Μαρκέλλας.

Έτσι ο καιρός περνούσε γρήγορα. Κ' ή κυρία Φεράν, δεν έννοιωθε πια διόλου το μαρτύριο της μοναξιάς της. Την ήμερα όμως αυτή που άρχιζει ή διήγησίς μας, ή Μαρκέλλα, ο άντρος της κ' ή Άρλέτα είχαν αυγει για να περάσουν τρεις βδομάδες στην κροσσημνή Γαλλία. Η κ. Φεράν, τους είχε συνοδείσει στο σταθμό. Είχε σφιχτή λίγο ή καρδιά της όταν είδε το τραίνο να γίνεται στο βάθος του ορίζοντος, κ' όταν γύρισε στο σπίτι της, πού ήταν γεμάτο ως τότε άπ' τα λουγάκια και τα γέλια της Άρλέτας, αισθάνθηκε να την πιάνει μεγάλη θλίψη.

Τρεις βδομάδες θα περνούσαν γρήγορα... Και όμως, πόσο μεγάλο, της φαίνεται αυτό το χρονικό διάστημα !...

Η κυρία Φεράν κοιμήθηκε πολύ άσχημα εκείνη τη νύχτα. Η ήμέρες πού ήλθαν ύστερα της έφάνηκαν πολύ μεγάλες. Αισθανόταν πώς ή ζωή της δεν είχε πια κανένα σκοπό...

Μιά μέρα, έκει πού διάβαζε την έφημερίδα, το βλέμμα της έπεσε άξαφνα σε μία μικρή άγγελία :

«Κύριος χήρος, χωρίς παιδιά, άνθροπος του κόσμου, 55 χρόνων, έντελώς μόνος, επιθυμει να νυμφευθή κυρία έντεκτης ανατροφής και ανάλογης με τη δική του ηλικίας. Η πρότασις είναι πολύ σοβαρή».

Η κ. Φεράν ξαναδιάβασε προσεκτικώτερα τις όλίγες αυτές γραμμές. "Α ! έτσι λοιπόν ; Υπήρχαν κ' άλλοι άνθροπος πού τους στενοχωρούσε ή μοναξιά τους ; Και ζητούσαν να παντρευτούν γι' αυτό ; Η κ. Φεράν σκέφθηκε τον έαυτό της. Ήταν χήρα 15 τώρα χρόνια κ' ούτε μια φορά δεν είχε σκεφθή πώς ήταν δυνατόν να κάνει άπο δεύτερο γάμο ! Κι' όμως, νά... Η ιδέα αυτή άδικοσ τώρα να τριγυρίζει έπίμονα στο μυαλό της.

Χωρίς να το θέλει ή κυρία Φεράν συλλογίζόταν τον άγνωστο πενηντάχροό κύριο της άγγελίας. Και τον δικαιολογούσε. Γιατί να μη φροντίσει, ο άνθροπος αυτός για την εύτυχία του ;

Κι' ακόμα...γιατί...γιατί να μη κάνει το ίδιο κ' αυτή ;

Η κόρες της είχαν ή κάθε μία το σπίτι τους και τα παιδιά τους. "Αν αυτή έκανε δεύτερο γάμο, δεν θα τις έβλαψτε διόλου.

Της γεννήθηκε τότε ή σπόκρυψη, ή άκατανίκητη επιθυμία να γυρισή τον άγνωστο πενηντάχροό πού στενοχωριόταν με τη μοναξιά του.

Την άλλη μέρα επί τέλους ή κυρία Φεράν πήρε την άπόφασί της. Με κάποια κρομοίλα έγραψε ένα χαριτωμένο γράμμα στο χήρο κύριο. Τούγραφε πώς κ' αυτή ήταν όλομόναχη και στενοχωριόταν φρικτά, τούγραφε την ηλικία της, τις συνθήκες της ζωής της, του μίλησε για τις κόρες της και τα άγγονάκια της.

Έλεο, τον παρακαλούσε να της άπαντήση στο Πόστ Ρεσπάντ.

Απο την ήμερα αυτή ή κ. Φεράν ήταν νευρική κ' άνησυχη. Θα λάβαινε άπάντησι ; Μετρούσσε τις μέρες κ' ένα πρωί τέλος παρουσιάστηκε στη θυρίδα του Πόστ Ρεσπάντ και ούτησε άν έχη κομμιά έπιστολή. "Αδιάφορος κ' άπρησολημένος ο ύπόλληλος της έδωσε ένα γράμμα με μπλε φάκελλο. Η κυρία Φεράν τον έπληρε, τον έκρυψε μέσα στη τσάντα της και γύρισε στο σπίτι της γεμάτη συγκίνηση...

Τι χτυποκάρδι !... Της είχε λοιπόν άπάντησει ο άγνωστος κύριος. "Ανοίξε το γράμμα και διάβασε μ' έξαιρετική συγκίνηση :

Κυρία,

Σας εύχαριστώ πολύ γιατί είχατε την καλωσύνη να άπαντήσετε στην άγγελία μου. Σας όμολογώ, με όλη μου την ειλικρίνεια πώς το γράμμα σας είναι το μόνο πού έπροκάλεσε το ενδιαφέρον μου. Το ζήτημα της περιουσιακής σας καταστάσεως πού λίγο μ' ενδιαφέρει. Έπειδή είμαι εύτυχώς ανεξάρτητος οικονομικώς παρ' όσον να πάρω μία γυναίκα πού να μην έχει καλ πολλά χρέματα.

Καταγίνομαι με την κτηνοτροφία και ή έργασια αυτή μου άφνει πολλά κέρδη.

Είμαι χήρος πού έζη χρόνων κ' αυτό με στενοχωρεί πολύ, γιατί δεν έχω παιδιά κ' ή μοναξιά μου με βαρύνει περισσότερο. Θα ήθελα ν' άνοίξω ένα νέο σπίτι.

Πιστέψατέ με, τα παιδιά σας θα βρούν σε μένα άν όχι έναν πατέρα τουλάχιστον ένα φίλο...

Δεχθήτε, κυρία, την έκφρασις του βαθύτατου μου σεβασμού.

Έρρίκος ντε Λανσάκ

Ζάλη έπιασε τη Λίνα Φεράν. "Ο άνθροπος λοιπόν αυτός, ο εύγενής και πλούσιος δεχόταν να παντρευτή μαζί της !...

Της φαίνονταν σάν νέμμα... Φυσικά θα της έζητούσαν φωτογραφία της. Έκτύπησε εκείνες πού είχε και δε βρήκε κομμιά πού να της άρσει. Έπληξε τότε και φωτογραφήθηκε πάλι.

Όταν έπληξε τ' άντίτυπα της νέας της φωτογραφίας, έμεινε τόσο πολύ εύχαριστημένη, ώστε τούσταλε άμέσως μια και τούγραψε και ένα άρκετά τρυφερό γράμμα.

Ο άγνωστος έπευσε ν' άπάντηση, λέγοντας πώς ήταν ένθουσιασμένος άπ' τη φωτογραφία της. Συγχρόνως της έστειλε και τη δική του φωτογραφία.

Η Λίνα έκτύπησε με θαυμασμό τη φωτογραφία του κυρίου Έρρίκου ντε Λανσάκ. Ήταν ένας ό-

μορφος άνδρας με γκριζά μαλλιά, σκούρα έπιβλητικά μάτια κι έλασρα κυρτή μύτη. Και χωρίς να τ'όθελε κειά ή κυρία Φεράν έσυμπίκθησε τόν άγνωστο.

Κ' έσκολούθησε στα μαζύ τους πυκνή άλληλογραφία, όταν έγινεσαν άξαφνα ή Μαρκέλλα, ό σύζυγός της και ή κορούλα τους απ' την έξοχή, και πήγαν μιά μέρα να γευματίουν στο σπίτι της γιάγιάς.

Μόλις ή Μαρκέλλα άντίκρισε τή μητέρα της, τής έκαμε μεγάλη έντύπωση ή άλλαγή που είχε γίνει σ' αυτήν μέσα σε τρεις βδομάδες.

Τήν ώρα του τραπέζιού ή κυρία Φεράν δέν μόρρεσε να κρατήση τό μυστικό της και διηγήθηκε στα παιδιά της πώς, στενοχωρημένη απ' τή μοναξιά της, είχε άρχισει άλληλογραφία μ' έναν άγνωστο, μέ τόν όποιο είχαν άνταλλάξει και φωτογραφίες.

Ή Μαρκέλλα αισθάνθηκε να σφίγγεται ή καρδιά της στη σκέψη πως θα παντρευόταν ή μητέρα της. Τής φωνίζεσαν πως ό άγνωστος αυτός θα άνεστατόνε όλη τους τή ζωή. 'Ο Ρενέ όμως, ό άντρας της, δείχτηκε όλιγοτόσο εγωιστής.

— Μπαρό, μητέρα, ειπε. Έχεις δίηση. Ποτέ δέν εινε άρα γιά να κινή κανεις έκεινο που εινε οσοτό. Δείξε μας τή φωτογραφία του ύποψηφιού σου... Γιά να δω... Ά!.. φαίνεται πολύ όμορφος... Φαίνεται άνδρωπος πολύ ένεργητικός... Κύτταζε και σ' ή Μαρκέλλα.

Ή Μαρκέλλα έκαμε ένα χαριτωμένο μορρασμού και ειπε : — Ναί, δέν εινε άσχημος, έχει όμοιο ύφος πολύ άυταρχικό !

Ή κυρία Φεράν απάντησε σ' όλα αυτά : — Δίν μορφή να πώ τίποτε άκόμα. Άκόμα έπιηρα γράμμα του.

Ή κύριος ντε Λανσάκ εινε έδω. Πρέμει όμοιος γιά γρηστή γρήγορα στον τόπο του, και επειδή θελει να μέ γνωρίση πριν φύγη, μέ προσκαλεί να γευματίσω μαζύ του τό Σάββατο...

Ή Ρενέ έγέμισε μέ σαμπάνια τά ποτήρια και ειπε :

— Ζήτω ό μέλλον πεθερός μου ! Ή, λοιπόν, μητέρα, τό Σάββατο τό βράδυ θα σέ περιμένουμε να φάμε μαζύ και θα μάς πης πώς έπιησε αυτή ή συνάντησης : Άς πιούμε τώρα ύπερ τής μελωδίας ευτυχίας τής μητέρας !

Ή κυρία Φεράν ήταν κειά γεμάτη χαρά. Σε δυο μέρες θα έβλεπε τόν ύποψηφίο της. Τό μεσημέρι του Σαββάτου θα άντάμωναν εις τό χώλλ ήνός «Πάλλας» όπου έμενε ό κύριος ντε Λανσάκ...

Ή κυρία Φεράν μέ τή σκέψη τί θα φορούσε τήν ημέρα εκείνη έκανε άνακόνη τήν τουλάνα της. Δέν τής άρεσε, όμως, τίποτε. Έστρεψε τότε στα μαγαζιά κ' αγοράσαν ενα έτομο φόρεμα, όμοιο βέβαια, αλλά πολύ άκριβο. Πρώτο ραντεβού ήταν έκεινο κ' έστρεψε να φανή όπως πρέσει ! Άποφασιστικά, λοιπόν, αγοράσε τό φόρεμα γιαντί ήθελε ν' άρέσει, ν' άρέσει πολύ στον ύποψηφίο της.

Τό ρομαντικό μέρος τής περιπέτειας αυτής τήν τραβήσε πολύ. Κι όταν έφτασε στο ξενοδοχείο, άκούουσης γεμάτη συγκίνηση τόν ύψηρότη που τήν ώδήγησε στο χώλλ.

— Όρίστε ό κύριος ντε Λανσάκ, κυρία ! τής ειπε ό ύπηρέτης.

Ένας κύριος έσηκώθηκε μόλις τήν ειδε να πλησιάζη και τήν έχαιρέτησε.

— Πιστέψατε, κυρία, πώς είμαι πολύ ευτυχής γιά τήν γνωριμία σας.

Ήταν αυτός. Ήταν βέβαια ό άνδρωπος τής φωτογραφίας, μεγαλύτερος όμως στην ηλικία, μέ πυκνότερα φρύδια, τά οποία ετσι που έσμιγαν πάνω όπό τά μάτια του έκαναν ένκοινότερη τήν άγριότητα τής ματιάς του, τής ματιάς εκείνης που είχε κάνει έντύπωση στην κέψη της.

Ή κυρία Φεράν του έδωσε τό χέρι της χαμογελαστή αλλά λίγο άπογοητευμένη. 'Ο Έρρίκος ντε Λανσάκ τής φωνίζεσε άποφασιστικά. Τί έσημαινε όμως αυτό τό μικρό ελάττωμα. Ή όμορφιά άείχε πολύ λίγο μπρος στην καλωσύνη.

Στό ξενοδοχείο έδειχσαν πως τόν έκτιμούσαν έσχωριστά. Όλοι οι ύπηρέτες τόν χαιροετίσαν μέ μεγάλο σεβασμό.

— Ήλέπετε τί πέρασι πούχη τό χρέμα ; τής ειπε ξαφνικά ό κ. ντε Λανσάκ. Αυτόι οι λακέδες μέ χαιροετούν γιαντί έξερουν τό όνομά μου, ξέρουν και τί περιουσία έχω. Όλοι οι άνδρωποι εινε έτσι... Τό βέβαιο εινε όμως πως είμαι κ' έγώ άναλοχώρας. Δίνω καλό πομπουράκι... Θά φάμε έδω, κυρία, γιαντί ετσι θαόχουμε μεγαλειότητα άνισοί... Δέν μας πρεζιτε να φαντασθήτε, άγαπητή κυρία, πόσον ευτυχής είμαι που σας έγνώρισα ! Άλήθεια, δέν αισθάνομαι καμιά άπογοήτευση απ' τήν πραγματικότητα.

Όταν κάθησαν στο τραπέζι ό κ. ντε Λανσάκ ειχε κάνει ό ίδιος τήν έξλογή του μενού. Κατάλαβε όμως τό λάθος του και έσπευσε να ζήτηρη συγγνώμη γι' αυτό !

— Είνε μιά κακή συνήθεια ελπε, που τήν έπιηρα από

νές να μη συμβουλευόμαι ποτέ τους προσκαλεσμένους μου. Δέν μου άρέσουν ή συζητήσεις γιά τήν έξλογή των φαγητών. Αυτό φέρει εμπόδια στην ύπηρεσία. Πρέπει, λοιπόν, να αφεθήτε στα γούστα μου, τά όδια έλπίζω πως θάμαι και δικιά σας !

Τήν ώρα του φαγητού ό κ. Λανσάκ δέν έπαψε να μιλά.

— Άνησα σέ παλαιά ευγενή οικογένεια έπαρχιώτικη ή μάλλον άγορική. Οι γονείς μου κατεγινοντο πάντοτε μέ τήν καλλιέργεια. Έγώ είνω κτηνοτρόφος. Εινε αλήθεια, όμως, ότι τά γουρούνα, τά πρόβατα και τά όδια έλπίζω πως θάμαι και δικιά σας ! Άλλους κτηνοτρόφους στο τραπέζι μου, μέ πλήττω στη μοναξιά μου και ή συντροφιά μανής γυναίκας εινε πάντα ευχάριστη. Μού χρειάζεται, βλέπετε, μιά γυναίκα. Θά έπιβλέψη στο τραπέζι και στην ύπηρεσία...

Ή Αίνα τά ειχε λίγο χαμένα. Ειχε τρέσει πάντα μέ τά παιδιά της και μέ φίλους τής ίδιας κοινωνικής τάξεως μ' αυτή, ειχε ζήσει μ' άνθρώπους μέ καλή άνατροφή κ' αισθάνονταν τώρα άπογοήτευση μ' αυτόν τόν ευγενή κτηνοτρόφο, που μορπει να ειχε άποκτήσει χρήματα, αλλά ειχε χάσει τήν ευγένεια του και ήταν ύπερηφάνος γιά τήν έπιβολή τής περιουσίας του. Μελαγχόλιος ετσι σγα-σγα ή κ. Φεράν κ' άντι να τρώγη παρακολουθούσε τό συνομιλητή της που έτρωγε γιά τρέσι. Κατάλαβειναι πώς έκεινο που ήθελε ό Έρρίκος ντε Λανσάκ ήταν να κέρη μιά γυναίκα που να τού άρέσει, πού πάντων όμως πού να έπιβλέψη τούς ύπηρετας του και τό σπίτι.

— Έλπίζω, κυρία, τής ειπε άξαφνα ό Λανσάκ, πως και σεις θα τρέφετε τά ίδια αισθήματα άπέναντί μου. Θά σεις παρακαλέσω, λοιπόν, επειδή βιάζομαι να γυρίσω, να μού στείλτετε γρηγώς τήν όριστική σας απάντηση.

Ή Αίνα ύποσχέθηκε να τού γράψη και γύρισε στο σπίτι της άπογοητευμένη. Συλλογιόταν πώς τό μακαριτό τόν άνδρα της, έναν άνθρωπο ήρεμο και γεμάτο καλωσύνη, μέ τόν όποιο ειχε περάσει τόσα χρόνια ευτυχισμένα ! Συλλογιόταν τήν άτιμή αλλά ήσυχη ζωή της, και όριος τρόμου τήν έπιασε μέ τή σκέψη, πώς ήταν δυνατόν να ζήση μ' αυτόν τόν άνδρωπο.

Όταν έπιησε τό βράδυ στο σπίτι τής κέρης της γιά τό δείπνο, ειχε πάρει τήν απόφασή της. Θά έγραψαι στον κύριο ντε Λανσάκ και θα του έστειλε πιστή φωτογραφία του μέ λίγα λόγια συγγνώμης.

Όταν ειδη τό κάπως θλιμμένο πρόσωπο τής μητέρας της ή Μαρκέλλα, έννοιωσε τήν αλήθεια και δέν έτόλμησε να τής διατυπώση καμιά έρώτηση. Ειδη όμως τό μαγαζιά που ειχε αγοράσει ή κ. Φεράν γιά τό γεύμα έκεινο τής γνωριμίας και...

— Μπα, τί όμοιο φόρεμα έχεις, μαμά ! τής ειπε. Τώρα τό έκανες ;

Ή κυρία Φεράν άγκάλιασε στοργικά τήν κόρη της και απάντησε :

— Ναί, άγαπημένη μου, εινε τό φόρεμα τής μεγαλειότηρας μου πλάνης, έκεινης που μέ κάνει να έπιχω περισσότερο τήν περασμένη μου ευτυχία !...

Κ' ένα όνομα κύλησε στα μάγουλά της. Σουζύ Ματύς

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΑ ΤΡΑΥΛΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Τήν εποχή που ό Νέστωρ Ροκεπλάν ήταν διευθυντής του Ησ' ρισανό θεάτρου τών Παικιλιών, παρουσιάστηκε μιά μέρα σ' αυτόν ένας άγνωστος δραματικός συγγραφέας ζητώντας να τού διαβάση ένα νέο έργο του. 'Ο Ροκεπλάν προσάθησε ν' άποφύγη τό μαρτύριο αυτό, μέ ό συγγραφέας επέμεινε τόσο πολύ, ώστε θέλοντας και μη ό Ροκεπλάν τόν άφησε να τού τό διαβάση, βάζοντάς του όμως άνώτατο όριο τής διαρκείας τής άναγνώσεως αυτής ένα τέταρτο τής ώρας.

Τότε ό συγγραφέας γιά να προφτάση, άρχισε να διαβάτη γρήγορα και επειδή ήταν και εκ φύσεως βραδυλόγισσος, έτραυλίεν ύπερβολικά.

— Έξαιρετα, ειπεν ό Ροκεπλάν μετά τήν άνάγνωσι. Αιτή ή ύδεια να τραυλίζον όλα τά πρόσωπα του δράματός σας εινε πράγμα πρωτότυπη και μορπει να κινή πολλή έντύπωση στο θεάτρο... Δέχομαι τό έργο σας.

— Μά δέν τραυλίζον τά πρόσωπα του δράματος, πορτηήρησε τότε ό συγγραφέας. Έγώ τραυλίζω...

— Ά ! τότε, δέν έχει ένδιαφέρον ο ν έργον σου...

